

WIARYGODNOŚĆ

INFORMACJI W INTERNECIE

Agenda

- 1 Wprowadzenie

- 2 Czym są fake newsy?

- 3 Czym jest bańka filtrująca?

- 4 Mechanizmy psychologiczne sprzyjające rozpowszechnianiu fake newsów

- 5 Wiarygodność informacji w turystyce

- 6 Wiarygodność informacji w edukacji

- 7 Przerwa(20 minut)

- 8 Wiarygodność informacji w ekonomii

- 9 Praktyczne porady dotyczące oceny wiarygodności informacji

CEL

Przedstawienie znaczenia wiarygodności informacji w Internecie w trzech kluczowych obszarach: turystyce, edukacji i ekonomii.

Przekazanie konkretnych technik, które pomagają ocenić wiarygodność

Wyposażenie w umiejętności potrzebne do skutecznego poruszania się w cyfrowym świecie

CZYM SĄ FAKE NEWSY?

Fałszywa informacja upubliczniona w sieci lub za pośrednictwem innych mediów, imitująca informację prawdziwą i stworzona dla realizacji konkretnego celu, np. ośmieszenia kogoś, wpłynięcia na decyzje wyborców czy osiągnięcia korzyści finansowych

CZYM JEST BAŃKA FILTRUJĄCA?

**“NIE UFAJ LUDZIOM,
KTÓRZY SĄ PEWNI,
ŻE MAJĄ RACJE”**

SOKRATES

inaczej bańka informacyjna (filter bubble) to sytuacja, w której algorytmy, odpowiadające za selekcję informacji dla użytkownika (np. portali społecznościowych), wyszukują informacje najbardziej zgodne z gustami odbiorcy.

Prowadzi to do sytuacji, w której odbiorca może mieć ograniczony dostęp do informacji, które są niezgodne z jego światopoglądem a są ważne dla procesu podejmowania decyzji, kształtowania wizji świata, itp. Izolacja w bańce informacyjnej może skutkować błędnym przekonaniem, że większość ludzi myśli tak jak my.

Mechanizmy psychologiczne sprzyjające rozpowszechnianiu fake newsów

1

Błąd konfirmacji

jest to tendencja do preferowania informacji, które potwierdzają wcześniejsze oczekiwania i hipotezy, niezależnie od tego, czy te informacje są prawdziwe. Prowadzi do tego, że poszukujemy informacji i zapamiętujemy je w sposób selektywny, błędnie je interpretując.

W wyniku błędu konfirmacji:

- ignorujemy argumenty, które nie potwierdzają naszych opinii;
- zapamiętujemy informacje zbieżne z naszymi opiniami;
- wykorzystujemy błędne przekonania do błędnego, ale zgodnego z naszymi poglądami, rozumienia sytuacji;
- unikamy sytuacji, które mogą zagrozić naszym przekonaniom (np. nie oglądamy pewnych programów, nie rozmawiamy z ludźmi, którzy mają inne przekonania).

2

Błąd falsyfikacji

badania pokazują, że ludzie stawiają znacznie większe wymagania, gdy mają do czynienia z informacjami przeczącymi ich oczekiwaniom lub przekonaniom. Są wtedy bardziej krytyczni, niż gdy mają do czynienia z informacją potwierdzającą to w co wierzą.

Reguła społecznego dowodu słuszności

3

człowiek, nie wiedząc jaka decyzja lub jaki pogląd jest słuszny, podejmuje decyzje lub przyjmuje poglądy takie same, jak większość grupy. Innymi słowy, uważamy, że jakieś zachowanie jest poprawne wtedy, gdy widzimy innych ludzi, którzy tak właśnie się zachowują. W przypadku fake newsów będziemy bardziej skłonni wierzyć i powielać informacje, w które wierzy i które powiela większość osób z naszego otoczenia czy bańki informacyjnej.

4

Reguła autorytetu

mówi, że ludzie, którzy mają pozycję władzy lub wysoką widoczność, mają również większą wiarygodność w oczach innych. Chętniej wierzymy informacjom przekazywanym przez osoby, które postrzegamy jako autorytet. Zamiast starać się weryfikować informacje, łatwiej nam polegać na tym, co mówią autorytety

Do błędu dochodzi, gdy osoba przywoływana jako autorytet:

- Faktycznie nie jest w danej dziedzinie autorytetem;
- Jest autorytetem w danej dziedzinie, ale myli się lub kłamie w kwestii, w której jest przywoływana;
- Nie powiedziała tego, co się jej przypisuje – jej wizerunek został wykorzystany przez twórców fake newsów.

Polska jest jednym z najbardziej zagrożonych działalnością cyberprzestępczą krajów na świecie. Jak podaje Microsoft Digital Defense Report, znajdujemy się na 4. miejscu wśród najczęściej atakowanych państw europejskich, zaraz po Ukrainie, Wielkiej Brytanii i Francji.

Wiarygodność informacji w turystyce

Internet stał się niezastąpionym narzędziem w planowaniu podróży dla milionów ludzi na całym świecie. Użytkownicy korzystają z różnorodnych źródeł internetowych, aby znaleźć inspiracje, porady i szczegółowe informacje dotyczące wyjazdów, np.:

- **Recenzje:** Przeglądanie opinii innych podróżników na popularnych portalach turystycznych, takich jak Google Reviews, czy Booking.com, stało się jednym z pierwszych kroków w planowaniu podróży. Ludzie polegają na recenzjach, aby dowiedzieć się, które miejsca warto odwiedzić, gdzie najlepiej się zatrzymać, oraz jakie atrakcje są warte zobaczenia
- **Fora i grupy dyskusyjne:** Fora internetowe, a także grupy na Facebooku, oferują platformy do wymiany doświadczeń i zadawania pytań. Użytkownicy mogą uzyskać odpowiedzi od osób, które odwiedziły dany region, lub uzyskać rekomendacje od lokalnych mieszkańców.

Zagrożenia związane z korzystaniem z informacji turystycznych online

1

Jednym z największych zagrożeń są fałszywe recenzje, które mogą być generowane przez właścicieli obiektów lub konkurencję w celu manipulowania opinią publiczną. W takich przypadkach użytkownicy mogą być wprowadzeni w błąd co do jakości usług, miejsc noclegowych czy atrakcji turystycznych.

2

Wiele stron rezerwacyjnych i przewoźników stosuje ukryte opłaty, które pojawiają się dopiero w końcowych etapach rezerwacji. Może to obejmować dodatkowe opłaty za bagaż, podatki, czy opłaty za korzystanie z karty kredytowej, które mogą znacząco podnieść koszt wyjazdu.

3

Szybko zmieniające się warunki w turystyce, takie jak zmiany w regulacjach dotyczących wjazdu, dostępności atrakcji, czy godzin otwarcia, mogą prowadzić do sytuacji, w których podróżni bazują na nieaktualnych informacjach. Może to prowadzić do rozczarowania lub nawet poważnych problemów logistycznych.

Jak weryfikować informacje turystyczne w Internecie?

**Korzystanie
z wielu źródeł**

**Sprawdzanie opinii
w różnych miejscach**

**Korzystanie
z zaufanych platform**

**Analiza stylu pisania
recenzji**

Świadomość zagrożeń i umiejętność weryfikacji informacji są kluczowe dla bezpiecznego i udanego planowania podróży. Korzystanie z wiarygodnych źródeł, wieloaspektowa analiza dostępnych informacji oraz zdrowy rozsądek wobec zbyt entuzjastycznych opinii pozwolą uniknąć wielu problemów i cieszyć się bezstresowym wyjazdem.

Wiarygodność informacji w edukacji

Internet stał się kluczowym narzędziem w edukacji, szczególnie dla osób dorosłych, którzy chcą zdobywać nowe umiejętności, rozwijać swoją karierę, czy poszerzać wiedzę. Dzięki łatwemu dostępowi do zasobów online, uczący się mają możliwość korzystania z różnorodnych materiałów edukacyjnych, uczestniczenia w kursach oraz zdobywania certyfikatów.

- **Kursy online:** Platformy szkoleniowe oferują tysiące kursów z różnych dziedzin, prowadzonych przez specjalistów z całego świata. Uczestnicy mogą zdobywać wiedzę na temat najnowszych technologii, biznesu, nauk humanistycznych i wielu innych tematów, często z opcją uzyskania certyfikatu.
- **Materiały edukacyjne:** Blogi, podcasty, e-booki, artykuły naukowe, a także tutoriale wideo to popularne źródła wiedzy. Umożliwiają samodzielne uczenie się w dogodnym tempie i czasie.
- **E-learning i platformy edukacyjne:** Coraz więcej instytucji edukacyjnych, w tym uczelni wyższych i szkół zawodowych, oferuje programy edukacyjne online. Dzięki temu studenci mogą zdobywać dyplomy i certyfikaty bez konieczności fizycznego uczestnictwa w zajęciach.

Zagrożenia związane z korzystaniem z informacji edukacyjnych online

1

W Internecie można natknąć się na oferty kursów, które obiecują szybkie zdobycie wiedzy lub kwalifikacji, ale w rzeczywistości są one niskiej jakości lub wręcz oszustwem. Często kursy te oferują certyfikaty, które nie są uznawane przez żadną instytucję lub pracodawcę.

2

Nie wszystkie dostępne materiały edukacyjne są rzetelne i merytorycznie poprawne. Niektóre treści mogą być przestarzałe, niekompletne lub nawet błędne, co może prowadzić do nieprawidłowego zrozumienia tematu.

3

W przypadku edukacji, szczególnie w dziedzinach wymagających precyzji i aktualnej wiedzy (np. medycyna, prawo), korzystanie z niezweryfikowanych źródeł może prowadzić do poważnych konsekwencji. Niektóre strony mogą publikować treści oparte na pseudonauce, co może wprowadzać w błąd.

Jak weryfikować informacje edukacyjne w Internecie?

**Sprawdzanie
akredytacji
i wiarygodności
kursów**

**Korzystanie
z renomowanych
platform
edukacyjnych**

**Weryfikacja źródeł
materiałów
edukacyjnych**

Wiarygodność informacji w ekonomii

Popularność Internetu w dziedzinie ekonomii

Kluczową rolę Internet odgrywa również w dostarczaniu informacji ekonomicznych, które mają wpływ na decyzje finansowe, inwestycyjne i gospodarcze. Dzięki różnorodnym źródłom online, użytkownicy mogą uzyskiwać aktualne dane, analizy rynkowe i prognozy ekonomiczne.

Zagrożenia związane z korzystaniem z informacji ekonomicznych online

1

Niektóre strony i blogi mogą przedstawiać zmanipulowane lub selektywne informacje, które mają na celu wpłynięcie na decyzje inwestycyjne lub finansowe. Przykładem mogą być tzw. „pump and dump” schematy, gdzie promuje się określone akcje w celu sztucznego podniesienia ich wartości.

2

Źródła informacji mogą czasami prezentować fałszywe lub mylące dane, które mogą prowadzić do błędnych decyzji finansowych. Często występują nieaktualne prognozy lub błędne analizy, które mogą wprowadzać w błąd co do przyszłych trendów rynkowych.

3

Fora i grupy dyskusyjne mogą zawierać opinie osób, które nie mają odpowiednich kwalifikacji lub doświadczenia w dziedzinie finansów. Wskazówki lub porady zamieszczane na takich platformach mogą być nieprecyzyjne lub niepoparte dowodami.

Jak weryfikować informacje ekonomiczne w Internecie?

**Sprawdzanie
źródeł informacji**

**Korzystanie
z różnych źródeł**

**Sprawdzanie
daty publikacji**

**Ocena autora
i jego kwalifikacji**

Wiarygodność informacji ekonomicznych jest kluczowa dla podejmowania świadomych decyzji finansowych i inwestycyjnych. Korzystanie z rzetelnych źródeł, porównywanie danych oraz sprawdzanie kwalifikacji autorów informacji pozwala na unikanie dezinformacji i podejmowanie lepszych decyzji. Świadome podejście do analizy informacji w dziedzinie ekonomii pozwala na skuteczniejsze zarządzanie finansami osobistymi oraz inwestycjami.

Codziennie przypadkowe osoby padają ofiarą cyberataków, szantaży i wyłudzeń pieniędzy, często zaskoczone pytają: "Dlaczego akurat ja?"

Dla cyberprzestępców nie ma znaczenia, kim jesteś. Liczy się tylko zdobycie twoich danych, dostępu do kont, e-maili czy zdjęć - wszystkiego, co posiadasz w cyfrowym świecie. Dlatego celem tego warsztatu jest nauczenie cię, jak zabezpieczyć się w internecie i unikać pułapek zastawianych przez oszustów.

SCAN ME

Interaktywna gra

Gra pozwala wcielić się w rolę twórców fałszywych informacji, co z kolei daje lepszy wgląd w techniki stosowane przez osoby szerzące dezinformację.

Interaktywna gra, taka jak "Bad News", jest innowacyjnym narzędziem edukacyjnym, które pomaga użytkownikom zrozumieć mechanizmy dezinformacji poprzez wcielenie się w osobę, która rozprzestrzenia fałszywe informacje.

**Zapraszamy do
skorzystania z oferty
Krajowego Stowarzyszenia
Wspierania Przedsiębiorczości**

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ!